

1.1.1 Osobné motorové vozidlo nezaraďené do obchodného majetku

Daňovník, ktorý dosahuje príjem z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti a ktorý na cestovanie využije **vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté do obchodného majetku (nie vypožičané alebo prenajaté)**, môže uplatniť do daňových výdavkov výdavky na spotrebu PHL:

1. do výšky **náhrady za spotrebované PHL** podľa cien platných v čase ich nákupu a **základnej náhrady** za každý jeden km jazdy podľa zákona o cestovných náhradách. Príčom základnú náhradu si daňovník môže uplatniť len, ak osobný automobil v čase vykonávania jazdy a ani v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach nebol zahrnutý v obchodnom majetku daňovníka. **Vyžadujú sa preukázateľné doklady o nákupe PHL a evidencia jász** z pracovných ciest, alebo
2. vo forme paušálnych výdavkov **do výšky 50 %** z celkového preukázaného nákupu pohonných látok za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne. **Vyžadujú sa preukázateľné doklady o nákupe PHL, nevyžaduje sa evidencia jász.**

Ak daňovník uplatňuje výdavky na spotrebu PHL vo forme paušálnych výdavkov, nemôže si uplatňovať základnú náhradu za každý jeden km jazdy, a to ani v prípade, ak nebolo vozidlo nikdy zahrnuté do obchodného majetku daňovníka

Sadzba základnej náhrady za 1 km jazdy pri používaní cestných motorových vozidiel je ustanovená Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, a to **nasledovne**:

- od 1.9.2022 do 31.3.2023 platí základná náhrada **pre jednostopové vozidlá a trojkolky v sume 0,063 eura, pre osobné cestné motorové vozidlá v sume 0,227 eura,**
- od 1.4.2023 do 30.6.2023 platí základná náhrada **pre jednostopové vozidlá a trojkolky v sume 0,067 eura, pre osobné cestné motorové vozidlá v sume 0,239 eura,**
- od 1.7.2023 platí základná náhrada **pre jednostopové vozidlá a trojkolky v sume 0,071 eura, pre osobné cestné motorové vozidlá v sume 0,252 eura.**

Výsledná suma základnej náhrady sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor.

V tejto sume sú zohľadnené odpisy, opravy, údržba, poistenie, t. j. všetky prevádzkové náklady. **Sadzba základnej náhrady nezohľadňuje daň z motorových vozidiel, nakoľko nesúvisí s prevádzkou vozidla, súvisí len s jeho používaním na podnikanie.** Daň z motorových vozidiel si môže daňovník uplatniť do daňových výdavkov, bez ohľadu na to, či má vozidlo zahrnuté do obchodného majetku alebo nie.

Živnostník využíva na podnikanie vlastné osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia. Vozidlo má podľa technického preukazu kombinovanú spotrebu vo výške 5,5 l/100 km. Dňa 12.7.2023 bol živnostník na obchodnom stretnutí v Bratislave, pričom natankoval 30 l benzínu za sumu 52,50 eura s DPH. Akú sumu náhrady za predmetnú jazdu zaúčtuje živnostník do daňových výdavkov?

Pred zaevidovaním predmetnej jazdy je potrebné vozidlo pridať do číselníka vozidiel, kde živnostník vyplní okrem iného druh vlastníctva: **Vlastné**, typ PHL, objem nádrže a spotrebu.

Pri evidovaní jazdy je nutné uviesť cenu PHL s DPH za 1 l, a to vždy, bez ohľadu na to, či sa pri konkrétnej jazde PHL čerpali alebo nie. Cena slúži pre výpočet náhrady za spotrebované PHL v jazde. Cenu PHL platnú v čase nákupu preukazuje živnostník na základe dokladov o nákupe PHL (bločkov z pokladnice). Nie je možné uplatniť výdavky na spotrebu PHL na základe ceny PHL zistenej z internetového portálu.

Na záložke **Náhrada za jazdu** je možné overiť, aká je vypočítaná Náhrada za PHL a Základná náhrada:

Náhrada za jazdu - sumárne					
Mena	Náhrada za PHL		Základná náhrada		
	Normovaná	Upravená	Normovaná	Upravená	
> EUR	38,31	38,31	100,30	100,30	

Výpočet náhrad je nasledovný:

Základná náhrada: $398 \text{ km} \times 0,252 =$ po zaokrúhlení **100,30 eura**

Pracovná cesta bola uskutočnená v júli 2023, preto sa pri výpočte základnej náhrady použije suma 0,252 eura/km. Táto suma náhrady je platná od 1.7.2023.

Náhrada za PHL: 398 km , spotreba $6,6 \text{ l}/100 \text{ km} = 0,066 \text{ l}/1 \text{ km}$
 $398 \times 0,066 = 26,268 \text{ l} \times 1,4583 \text{ eur}$ (cena PHL bez DPH/1 l) = po zaokrúhlení **38,31 eura**

V prípade spotreby **Kombinovane** – program vypočíta z uvedenej spotreby aj spotrebu Mesto, a to ako 1,20 násobok kombinovanej spotreby (v našom príklade $5,5 \text{ l}/100 \text{ km} \times 1,20 = 6,6 \text{ l}/100 \text{ km}$). Táto spotreba sa následne použije pre výpočet normovanej spotreby.

Náhľad tlačovej zostavy Knihy jász pre vlastné vozidlo:

Výpočet spotreby PHL				
	Prejedené (km)	Spotreba (MJ/100 km)	Norm. spotreba (MJ)	Upravená spotreba (MJ)
Mesto	0	* 6,60/100 =	0,00	
Mimo mesto	0	* 0,00/100 =	0,00	
Kombinovane	398	* 5,50/100 =	21,88	
Spolu	398		21,88	21,88

Rekapitulácia náhrad za použitie motorového vozidla		
	Podľa normy	Úprava
Základná náhrada (EUR)	100,30	
Náhrada za PHL (EUR)	38,31	
Spolu (EUR)	138,61	
PHL		
Zač. stav v nádrži (MJ)	15,50	
Nákup PHL (MJ)	30,00	
Spotreba PHL (MJ)	21,88	
Koneč. stav v nádrži (MJ)	23,61	

Do daňových výdavkov – stĺpec peňažného denníka – Ostatné výdavky odpočítateľné od základu dane v uvedenom príklade zaúčtuje živnostník sumu základnej náhrady a náhrady za PHL spolu vo výške **138,61 eura**.

Ak sa živnostník rozhodne, že chce uplatňovať PHL vo forme 50 % paušálnych výdavkov, v uvedenom príklade z nákupu PHL vo výške 52,50 eura s DPH zaúčtuje do peňažného denníka do daňových výdavkov – stĺpec peňažného denníka - Výdavok za zásoby len sumu vo výške 26,25 eura v N-sadzbe DPH. Zvyšnú sumu zaúčtuje ako Iný výdavok neovplyvňujúci základ dane.

Daňovník, ktorý je zároveň platiteľom dane z pridanej hodnoty a ktorý využíva pri podnikaní svoje vlastné motorové vozidlo, nemá nárok na odpočet DPH z nákupných PHL.

1.1.2 Osobné motorové vozidlo v prenájme

Ak daňovník využije **vypožičané alebo prenajaté osobné motorové vozidlo**, výdavky na spotrebu PHL si uplatňuje do daňových výdavkov podľa § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov, pričom si môže vybrať jeden z 3 možných spôsobov uplatňovania výdavkov na spotrebu PHL (rovnako ako pri vozidle, ktoré je zaradené v obchodnom majetku firmy – viď kapitola 2.1.1), a to:

1. **Výdavky na spotrebované pohonné látky podľa cien platných v čase ich nákupu v nadväznosti na počet najazdených km.** Daňovými výdavkami sú výdavky na spotrebované pohonné látky podľa cien platných v čase ich nákupu, prepočítané podľa spotreby uvedenej v osvedčení o evidencii alebo v technickom preukaze alebo ak sa v týchto dokladoch spotreba neuvádza, je možné vychádzať aj zo spotreby preukázanej dokladom vydaným osobou, ktorej bola udelená autorizácia podľa § 31 ods. 1 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, **pričom takáto spotreba sa zvyšuje o 20 %.**
2. **Výdavky na základe dokladov o nákupe pohonných látok najviac do výšky vykázané z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel.** Tento spôsob preukazovania spotreby PHL môže použiť daňovník iba v prípade, že vozidlo je vybavené jednotkou satelitného sledovania pohybu vozidla, ktorá zaznamenáva všetky vykonané jazdy a zároveň aj spotrebu pohonných hmôt.
3. **Výdavky vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu pohonných látok za príslušné zdaňovacie obdobie.**

Pre daňovníka, ktorý sa rozhodne obstaráť auto do podnikania formou operatívneho prenájmu = prenajímateľ dáva nájomcovi motorové vozidlo do užívania na základe uzavretého zmluvného vzťahu za vopred dohodnutú odplatu. **Zaplatená odplata predstavuje pre daňovníka výdavok, ktorý si môže uplatniť do daňových výdavkov.**

Čo si môže daňovník uplatniť do daňových výdavkov:

- nájomné,
- spotrebované pohonné látky,
- výdavky na parkovanie, či diaľničné známky,
- iné výdavky na základe uzatvorenej zmluvy (napr. umývanie auta, udržiavanie auta a pod.).

Na čo daňovník nemá nárok

- daňové odpisy z prenajatého auta,
- daň z motorových vozidiel.

1.1.3 Pracovné cesty a cestovné náhrady

Ak živnostník alebo iná SZČO vykonáva svoju podnikateľskú činnosť, ktorou si zabezpečuje a udržuje príjem v inom mieste, v akom ju vykonáva pravidelne, je živnostník alebo iná SZČO na pracovnej ceste. **Ak je fyzická osoba na pracovnej ceste, má nárok podľa zákona o cestovných náhradách na tieto náhrady pri tuzemskej pracovnej ceste:**

- náhrada preukázaných cestovných výdavkov (na základe cestovných lístkov...),